
Onderwerp Opdracht extra inzet verslavingspreventie

Zaaknummer Z23003423

Teammanager Chantal Strous

B & W datum 10 oktober 2023

Afdeling/Team Maatschappelijke
Ontwikkeling

Naam steller Rudolf van Summeren

Portefeuillehouder Martin Leenders

Besproken met portefeuillehouder

Ja, op 02-10-2023 met Martin Leenders

Openbaarheid

Ja, per direct met uitzondering van de offerte i.v.m. economische of financiële belangen van de gemeente.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter advisering aanbieden aan N.v.t.

ADVIES

1. Opdracht geven aan Vincent van Gogh per 16-10-2023 voor extra inzet team verslavingspreventie voor aanvullende interventies en campagnes overeenkomstig offerte VvG.

Inleiding

Er is in Venray, zeker na corona, een sterke toename van (openlijk) alcohol- en drugsgebruik waarneembaar. Voornamelijk onder jeugd en jongvolwassenen maar ook onder de oudere doelgroepen. Ook is het drugsgebruik veranderd, onder meer door de toegenomen beschikbaarheid van drugs en de lage prijzen van (nieuwe) synthetische drugs. In de afgelopen jaren is in samenwerking met Team Preventie van Vincent van Gogh hier inzet op geweest. Echter willen we daadwerkelijk een (gedrags)verandering teweegbrengen, dan dient deze inzet geïntensiveerd te worden.

Beoogd resultaat

Opdracht geven aan Vincent van Gogh om preventieactiviteiten te vergroten door meer mensen in te zetten op aanvullende interventies en campagnes met als doel het voorkomen, verminderen of uitstellen van (eerste) gebruik. De activiteiten dragen bij aan het samenwerkingsakkoord "bouwen aan vertrouwen" van het college waar de intentie is uitgesproken om vol in te zetten op preventie.

Argumenten

1.1 De beschikbare capaciteit vanuit de regionale inkoop blijkt onvoldoende te zijn.

Vanaf 1 januari 2022 is de verslavingspreventie met 14 gemeenten uit Noord- en Midden-Limburg ingekocht bij Vincent van Gogh. De beschikbare uren zijn per deelnemende gemeente evenredig verdeeld. Dit heeft tot gevolg dat er minder uren beschikbaar zijn voor de gemeente Venray dan in voorgaande jaren. Gezien de grote omvang en toenemende problematiek is er een intensievere aanpak nodig op alcohol- en drugsgebruik. De huidige activiteiten en overleggen moeten worden versterkt en uitgebreid om bewustwording te vergroten en gebruik terug te dringen.

1.2 Het alcoholgebruik onder jongeren is in Venray zorgwekkend.

Uit de GGD-monitor blijkt dat ruim 36% van de jongeren (voortgezet onderwijs) in klas 2 en 4 alcohol gebruikt t.o.v. 29 % landelijk. Bij het drugsgebruik zien we dat van alle jongeren in klas 4 10% wel eens softdrugs gebruikt en 4% regelmatig gebruikt. Het aantal casuïstiek over problematisch alcohol- en drugsgebruik neemt zichtbaar toe. Ook zien we in Venray meer casuïstiek van ouders en zwaar alcoholgebruik.

1.3 Voorkomen is altijd beter dan genezen.

Investeren in verslavingspreventie levert op diverse terreinen veel op. Naast het voorkomen van gezondheidsklachten door middelengebruik, draagt verslavingspreventie bij aan een goede (mentale) gezondheid en voorkomt verslaving. Gezonde mensen hebben in het algemeen een betere kwaliteit van leven, kunnen beter voor zichzelf en voor hun omgeving zorgen en doen minder beroep op de zorg. Daarnaast blijkt uit verschillende studies de maatschappelijke winst in afname van criminaliteit, overlast en agressie.

1.4 Preventie gaat hand in hand met boodschap van denormaliseren drugs en drugsgebruik

Middelengebruik is een issue, ook in onze gemeente. Het (openlijk) gebruik van drugs lijkt steeds normaler gevonden te worden. Uw college is zich hier ook van bewust en heeft rondom het

vraagstuk 'haalbaarheid verplaatsen coffeeshops' opdracht gegeven¹ om tot intensivering van drugspreventie te komen inclusief de boodschap van denormaliseren en het stellen van een nieuwe sociale norm. De raad heeft dit inmiddels binnen ditzelfde dossier ook bevestigd.²

1.5 Aansluiting bij bestaande interventies

Het team preventie van Vincent van Gogh besteedt momenteel al aandacht aan informatie en advies en via webinars wordt een algemene voorlichting gegeven aan zowel professionals en inwoners. Ook wordt er via de Drugs Test Service gewerkt aan bewustwording. Daarnaast is er met het programma 'helder op school' een integrale aanpak om leerlingen en studenten bewust te maken van de gevolgen van middelengebruik om hen te stimuleren niet te roken of te drinken, geen drugs te gebruiken en niet te veel te gamen. In samenwerking met lokale partners is NIX18 nieuw leven ingeblazen en ook wordt er in samenwerking met de Venrayse horeca gewerkt aan een campagne 'veilig uitgaan in Venray'. Op regionaal niveau wordt samengewerkt binnen de campagne 'Rij drugsvrij'. De realiteit is ook dat het allemaal losstaande initiatieven zijn, waartussen meer samenhang aangebracht moet gaan worden.

1.6 Overmatig middelengebruik kan leiden tot blijvende hersenschade, vernielingen, geweld en ongevallen.

Nederlandse jongeren drinken het meest van alle jongeren in Europa. De Regio Noord Limburg behoort tot de regio met hoge percentages zware drinkers in Nederland. Dit kan op termijn leiden tot verslaving, ziektes en arbeidsverzuim.

1.7 Bevorderen gezonde omgeving, met name preventie van roken, alcoholgebruik en drugs.

Idealiter is het streven om een omgeving zo te maken dat de gezonde keuze ook de meest logische keuze is. Dat is echter niet zo eenvoudig, omdat zaken als roken en alcohol nog steeds geaccepteerd zijn en ook als de geneugten van het leven gezien kunnen worden. Afgelopen jaren is zowel ten aanzien van roken als alcoholgebruik wel een verandering in de norm gaande.

1.8 Ontwikkelen identiteit, weerbaarheid en bewustwording van gedrag

Door publieksinformatie en voorlichting voorkomt een groot deel van de doelgroep op eigen kracht problematisch middelengebruik. Regievoering op het eigen leven en zelfredzaamheid wordt vergroot door informatie en antwoorden beschikbaar te maken. Door een gestructureerd aanbod van informatie blijft het onderwerp onder de aandacht en creëert de bewustwording. Dit dient zowel digitaal als face to face uitgezet te worden. De informatie moet actueel zijn, dynamisch en aantrekkelijk zijn.

1.9 ouders van jongeren staan steeds toleranter tegenover het alcoholgebruik van hun kinderen

De maatschappelijke tolerantie is groot ten opzichte van alcohol- en drugsgebruik. Jongeren drinken op steeds jongere leeftijd en gebruiken ook meer consumpties per keer. Ze beschouwen het drinken van alcohol niet als problematisch en van tijdelijke aard. Een van de effecten van het consumeren van veel alcohol is dat het brein tolerantie opbouwt voor het effect van alcohol, dat betekent dat steeds meer alcohol nodig is voor hetzelfde effect. De-normaliseren is een belangrijke pijler.

¹ Collegebesluit d.d. 16 mei 2023 met vaststelling van de notitie 'koersen op een hernieuwd coffeeshopbeleid voor de gemeente Venray'

² Raadsbesluit 27 juni 2023

Kanttekeningen of risico's

Door niet in te stemmen met de extra uren kan er niet extra ingezet worden op preventie werk. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de samenleving zoals duurdere zorg, uitval binnen het onderwijs, afglijden in criminaliteit, overlast gevend gedrag.

Communicatie

Vincent van Gogh wordt op de hoogte gebracht van het besluit. Per interventie en campagne wordt bekeken welke communicatielijnen het meeste geschikt zijn.

Financiële gevolgen

De totale extra kosten komen voor het jaar 2023 komen op €9.072,- en voor 2024 op een bedrag van €33.488,- De bekostiging hiervan kan uit het budget Surplus beschermd wonen.

Vervolgtraject besluitvorming

n.v.t.

Evaluatie

Het is belangrijk om zicht te krijgen op ontwikkelingen en vorderingen die zich in de gemeente voordoen. Wat zich landelijk afspeelt, hoeft niet op te gaan voor de lokale situatie en andersom. De resultaten van preventieactiviteiten is een kwestie van lange adem. Ontwikkelingen worden gemonitord met partners binnen het NIX18 overleg (aantal meldingen bij preventie, beeld van politie/boa's/jongerenwerk/straatcoaches op straat, signalen vanuit het onderwijs, signalen vanuit gezinscoaches etc.)

Bijlagen

- Offerte extra inzet VvG (niet openbaar)

Naslagwerk

Niet van toepassing.